

**VIATA,
CEA MAI TARE
COMBINATIE
POVESTEA MEA,
DE LA INFRACTOR
LA ANTREPRENOR SI MENTOR**

SABIN CERNEA

Cuprins

Cuvânt-înainte	11
Introducere	13
1. Căutarea unui drum diferit printre „arzoii”	25
2. Procesul transformării de sine într-un domeniu extrem de provocator, HoReCa	119
3. Cum poți să devii un alt om	221
În loc de încheiere	283
Mic glosar de termeni din jargonul infracțional	289
Mulțumiri	293

Cuvânt-înainte

Într-o lume inundată de măști, în care starea de bine cosmetizată tronează pe socialul online, Sabin Cernea face în autobiografia lui o alegere riscantă, provocatoare de autodezvăluire.

Scrisă cu o vioiciune de penel neașteptată și cu o viziune dulce-amară, autobiografia se deschide cu periplul printr-o epocă despre care nu mai vorbesc prea mulți. Epoca de „aur”, de „tristă amintire”, comunismul sau totalitarismul este perioada copilăriei generației sale și pentru publicul actual poate fi tulburător sau greu de pătruns. Copilăria în comunism, unde singura consecvență era legată de abuz, este baza implicită, inclusă în desinență a adolescentului care își face debutul intempestiv încă din primele rânduri, punând în mișcare făptașul anilor 1990, învăluit în confuzie de rol și valori, animat de supraviețuire și rătăcit în libertate.

Să fie literatura motivațională precum *Calea fericirii* scrisă de dr. Victor Pauchet și premiată de Academia Franceză flacăra care a aprins creuzetul schimbării, așa cum mărturisește în paginile sale, sau este alta sursa? Publicul are șansa de a căuta între pagini răspunsul, noi putem spune că mai curând resursa a făcut posibilă transformarea.

Parafrazând titlul poetului Adrian Păunescu „De la Bârca la Viena”, confesiunea cuprinsă în *Viața, cea mai tare combinație* nu ne poartă „Din Chitila la Beijing” în căutarea unui succes care să aducă mântuirea, ci un licăr de speranță și credința în vindecare emoțională și spirituală.

Conf. univ. dr. Grațiela Sion

Introducere

De ceva timp îmi tot treceau prin minte gânduri referitoare la trecutul și la parcursul meu, astfel că am decis să scriu această poveste autobiografică, dar nu pentru a mă pune pe mine în prim-plan, ci din dorința de a le arăta oamenilor că, de-a lungul vieții, este posibil să-ți schimbi credințele și valorile, să te transformi și să devii un alt om, în ciuda mediului nefavorabil în care ai crescut.

Mulți oameni mă cunosc ca antreprenorul care a creat și a dezvoltat afacerea Wu Xing – mâncare chinezească, un brand care a făcut performanță în domeniul HoReCa delivery, însă puțini știu că trecutul meu – mă refer la perioada de dinainte de businessul care mi-a schimbat viața – a fost marcat de ilegalități. Am povestit cu rușine, cu emoție și cu multă părere de rău despre infracțiunile pe care le-am comis, pentru a arăta cu onestitate cine am fost și ce am făcut.

Răul pe care l-am provocat altor persoane nu poate fi nici răscumpărat, nici ascuns sub preș. Am înșelat oameni la schimb valutar, la *șmen*^{*}, am făcut *corecții* (furturi din magazine), am dat spargerii în satele de vacanță din Occident, am introdus valută falsă atât în țară, cât și în străinătate, am făcut trafic cu mașini furate din Germania, am practicat cămătăria etc. Am fost atât în atenția miliției, cât și a poliției și am fost „încălțat” de mai multe ori, însă destinul m-a ferit de

---

* Am ales să redau în povestea mea jargonul pe care îl foloseam atunci din dorința de a păstra autenticitatea momentelor și de a ilustra cât mai bine coloritul unei lumi din care sunt norocos că am ieșit. La finalul cărții regăsiți o listă cu termenii folosiți de noi în limbajul cotidian al acelor vremuri.

închisoare. Am simțit nevoia să mă prezint exact așa cum am fost pentru a face credibil mesajul central al acestei cărți: poți să fii un anumit tip de om mult timp și de a doua zi să începi să te schimbi, să devii o versiune mai bună a ta. Cred că unii dintre cititori se vor regăsi atât în experiențele pozitive, cât și în cele negative pe care le-am trăit și că vor extrage din poveștile mele idei care le pot fi utile în viață.

Un bun prieten m-a sfătuit să scriu această carte ca și cum n-ar urma să o citească nimeni, adică să pun pe hârtie tot ce simt că trebuie spus, fără rețineri, fără menajamente, ca o radiografie a propriei vieți, fără frici și prejudecăți, iar la final să decid dacă mai vreau să o public sau doar să le-o las copiilor mei. M-a câștigat sfatul lui și i-am dat curs. Mi-am propus să fiu autentic cu privire la ceea ce am făcut și să mă arăt vulnerabil, dar nu mi-a fost deloc ușor. Sunt multe lucruri de care mi-e rușine, despre care mi-a venit foarte greu să scriu, un semn că la început nu am conștientizat impactul pe care îl va avea această expunere. În final le-am povestit exact așa cum s-au petrecut, gândindu-mă că, dacă vreau ca această „confesiune” să ajungă la cititori și să ajute tinerii care se află într-un mediu defavorizat sau oamenii care pur și simplu au nevoie de inspirație pentru a-și găsi motivația interioară și pentru a putea spera la o viață mai bună, trebuie să dezvălui cât mai multe adevăruri amare despre mine.

***

Așa cum spune bunul meu prieten Adrian Stanciu, lucrurile pur și simplu ți se întâmplă – nu știi niciodată unde ajungi efectiv, unde te duce viața. Chiar dacă este important să-ți faci un plan, neprevăzutul îți va invada inevitabil existența. Mă uit în trecut și mă gândesc câte dintre planurile mele s-au realizat

așa cum mi-am propus și câte doar mi s-au „întâmpat”, contextele de viață trimițându-mă în situații neprevăzute.

Am început să-mi fac planuri, să mă gândesc unde vreau să ajung în viață, cum arată succesul, cum îl măsoar, cum știu că am un trai de calitate abia după 30 și ceva de ani, când am avut un „moment al trezirii”. Până atunci mă comportasem ca un om puțin evoluat, ca o maimuță – un termen brutal, dar care mi se pare că definește cel mai bine profilul pe care îl aveam. În primul rând, totul trebuia să fie cum spuneam eu, cum voiam eu, doar ca mine. În al doilea rând, nu mă prea interesau alte persoane și modul în care vedeau lucrurile, țineam să-mi impun voința și atât. În al treilea rând, nu aveam habar despre alegeri, valori sau principii, despre cum funcționăm noi, ca oameni, sau organismul și, mai ales, creierul nostru. Aș spune că eram pe pilot automat, expresia mediului în care am trăit.

Startul meu în viață a fost într-un mediu defavorabil. M-am întrebat de multe ori cât de jos a fost acest moment simbolic T Zero. Dacă mă uit la credințele și la valorile cu care am crescut, estimez că am pornit de la -3 sau -4. Dacă pleci de la nivelul zero, cu un set de norme acceptabile în societate, îți este mai ușor să înaintezi și să te dezvolți. Dar pentru unul ca mine, care a pornit de mult mai jos, a fost un efort considerabil doar să ajung la suprafață, ca să nu mai vorbesc despre urcuș, care a fost și mai dificil. Viața mea „subterană” a presupus multe lucruri de care nu sunt mândru, dar am căutat în mine puterea să vorbesc despre ele. E mare lucru că m-am extras de acolo și probabil că sunt mulți ca mine, însă cred că cei care s-au salvat sunt mai puțini decât cei care au rămas *acolo*.

Am încercat să-mi dau seama ce impact asupra vieții mele va avea această carte după publicare și cum mă vor privi cititorii și mai ales partenerii, colegii și prietenii. Câți dintre ei mă vor crede, câți vor fi convinși că transformarea mea este

reală și câți mă vor judeca, mă vor critica sau mă vor abandona. Este un risc pe care sunt obligat să mi-l asum, în numele adevărului.

În prima jumătate a vieții nu înțelegeam cu adevărat ce înseamnă să ai „valori” și cel mai probabil asociază acest termen cu ceva material. Însă acum, privind în urmă, îmi dau seama că preluasem din mediul în care am crescut trei repere pe care atunci le consideram valori și după care ne ghidam inconștient atât eu, cât și cei din jurul meu.

Primul și cel mai important reper al lumii mele de atunci era să *am bani*. Până la momentul „trezirii” credeam că totul este despre bani, că un om de succes este cel care produce și care are bani. Abia după prima „cădere”, o suferință puternică provocată de primul divorț, care a fost o experiență dramatică pentru mine, mi-am spus: „Stai, că nu e așa!” Al doilea reper era să *fi șmecher* – să găsești soluțiile legale, dar mai ales pe cele ilegale pentru a face bani, să contezi în lumea infracțională, să te poți impune și să trasezi limite astfel încât să nu te lași încălecat, să te descurci. Al treilea presupunea să *ai succes la femei*. Puteai să ai totul, dar, dacă nu aveai succes la femei cu care să te afișezi, totul era în van. În lumea în care creșteam și în care mă formam, erai cineva doar dacă aveai aceste trei lucruri.

Oamenii pe care îi admir în prezent și valorile după care am început să mă ghidez și care m-au transformat ca om erau elementele pe care le detestam cel mai mult în acea perioadă. Atât eu, cât și cei din mediul în care trăiam ne consideram superiori tuturor celorlalți. Fără să-mi dau seama îmi formasem reflexul de a mă descurca, de a fi altfel atât ca bișnițar, cât și ca infractor. Dacă aveai acces la bani și găseai soluțiile ilegale pentru a-i produce, te simțeai *cel ales*. Nu doar eu, ci toți cei din tagma mea ne consideram mici dumnezei. Îi disprețuim

pe oamenii obișnuiți, care mergeau la serviciu și care aveau o viață normală. Îi numeam *fraieri*, adică oameni *buni de ars* („a arde” însemna a fura, a bate, a face rău). Un alt termen folosit cu dispreț în lumea noastră era *student*. Când ne jigneam sau ne ironizam unii pe alții ne spuneam: „Ești student!” Acestea erau cuvintele pe care le foloseam, realitatea și mentalul nostru de atunci. Omul obișnuit, care urma drumul firescului, care își construia o viață, intelectualul, omul de valoare era pentru noi un nimeni, un fraier bun de ars, un *cetățean* (adică omul care nu-și asuma riscuri și care trăia în legalitate). Îl desconsideram total pentru simplul motiv că nu avea bani sau pentru că nu era interesat să facă bani ori pentru că alesese un drum cinstit. Atât de greșit gândeam în acel moment al evoluției.

A existat o lungă perioadă în viața mea în care le-am făcut rău anumitor oameni. Neavând norme și nici conștiință, m-am simțit îndreptățit să fac multe gesturi condamnabile. Cu alte cuvinte, făceam rău voit. Am citit că și criminalii consideră că au dreptate când comit lucruri oribile, invocând tot felul de argumente prin care își justifică faptele. Probabil că, sub imperiul inconștienței și ghidându-se după valori greșite, indivizii nu disting albul de negru, dar, chiar dacă există o explicație, nimic nu justifică nedreptățile făcute. Privind în urmă, îmi dau seama că au fost două categorii de oameni cărora le-am provocat multă durere. În primul rând, au fost persoanele care cădeau pradă faptelor mele ilegale, *victimele*. În al doilea rând, au fost *cei apropiați*, cărora le-am făcut rău, crezând că le fac bine, pentru că binele așa cum îl vedeam eu nu avea nimic de-a face cu binele lor. Le-am produs suferință și acum regret amar, însă atunci aceasta era limita la care mă situam.

În vremurile tulburi ale tinereții am făcut și lucruri bune, însă acestea pălesc în raport cu amploarea răului comis. Cea de-a doua soție m-a caracterizat ca fiind un om al extremelor:

uneori exagerat de bun, alteori exagerat de rău. Din păcate, acest rău s-a răsfrânt, cum spuneam, și asupra membrilor familiei; de exemplu, nu cred am fost cel mai bun tată (dar sper că nici unul dintre cei mai răi) și abia cu trecerea anilor am început să-mi îndeplinesc acest rol din ce în ce mai bine; încă mai patinez. Ancorele mele din prezent țin de calitatea relațiilor pe care le am cu copiii mei.

Momentul „trezirii”, la 30 de ani, urmat de 1 000 de pași

Cred că aveam în jur de 30 de ani când am citit o carte, *Calea fericirii*, de dr. Victor Pauchet. Am primit-o cadou de la o prietenă de familie, doamna profesoară Ioana Iordache, care a rămas alături de noi de-a lungul timpului și care ne-a ajutat de multe ori cu educația copiilor, lucru pentru care țin să-i mulțumesc. A fost cartea care mi-a produs un declic și care m-a condus către primul dintre cei 1 000 de pași pe care i-am făcut după momentul trezirii. Cât despre următorii, aceștia au fost de departe cei mai grei: munca cu mine însumi, curățarea, renunțarea la credințele după care mă ghidasem până în acel moment. Poate este mult spus „trezire”, pentru că nu a fost vorba despre o revelație, ci despre un moment de conștientizare, urmat de foarte multă muncă cu mine însumi. Ar fi fost frumos să mă trezesc dintr-odată un alt om, dar nu a fost cazul.

Impactul asupra mea pe care l-a avut cartea *Calea fericirii* a fost legat de înțelegerea modului în care suntem alcătuiți noi, oamenii, și a modului în care funcționează creierul nostru. A fost prima dată când am realizat că poți să-ți influențezi modul în care gândești, că poți să faci alegeri corecte, că ai șansa să schimbi o direcție oarecum prestabilită cu alta, pe care o

conturezi tu însuși. A fost momentul în care am început să îna-
intez cu pași timizi, să lucrez cu mine însumi. Spre deosebire
de alți oameni care poate au o putere mai mare și reușesc să
elimine tot ceea ce este greșit în viața lor, eu am parcurs dru-
mul greoi și mi-a luat mulți ani să ajung în punctul de echilibru
în care mă regăsesc astăzi.

Un elefant înghițit cu lingurița

Când am început procesul de schimbare nu mai aveam 18-20
de ani, așa că nu mi-a fost ușor. Chiar și în prezent mă con-
frunt cu tot felul de provocări și de lupte interioare, chiar dacă
mult mai rar decât înainte. Eram un om impulsiv, coleric, care
reacționa agresiv și rapid, sub impulsul momentului. Din acest
punct de vedere cred că m-am transformat mult în bine.
Probabil ca un gest de penitență, simt uneori că mi-aș tăia mâi-
nile pentru toate loviturile pe care le-am aplicat la furie, un
gest care probabil are menirea de a arăta conștiinței mele că
sunt pregătit să plătesc pentru toate agresiunile făcute.

Mi-a luat 40 de ani să înțeleg că omul cu adevărat puternic
este cel care nu reacționează la un stimul exterior neplăcut, cel
care are puterea să aștepte să treacă un timp de la factorul
declanșator până la reacție, astfel încât să poată răspunde
echilibrat, nu mânat de emoția momentului. Am înțeles abia
târziu că cel care dă cu pumnul este, de fapt, o persoană slabă.

Am învățat să mă controlez, dar nu a fost vorba doar despre
asta. Să te controlezi înseamnă să te abții când simți că vrei să
fii agresiv cu celălalt, iar transformarea apare când nu mai ai
impulsul să sari la celălalt în diferite moduri. În prezent nu mai
reacționez impulsiv decât foarte rar, iar situațiile în care sunt
la un pas să-mi pierd calmul s-au rărit semnificativ.

Busola morală care m-a însoțit de-a lungul vieții

Paradoxal, în viața mea a existat și o busolă morală care m-a însoțit în tot ceea ce am făcut. Simt că a fost cu mine de la început și că m-a ghidat în vremurile tulburi, caracterizate de multe ilegalități și de acte violente. De pe la 17 de ani am început să comit infracțiuni și, după Revoluție, să fac în paralel și activități legale. Simțeam în mine această dualitate care pe de o parte mă făcea să merg cu turma mediului în care am crescut, iar pe de altă parte, să fiu cu un ochi pe ce putea să fie „dincolo de gard”.

Am ieșit din lumea infracțională din două motive. În primul rând, am simțit rușine, am simțit că pot realiza mai mult. Nu eram mulțumit de mine însumi, nu mă mândream cu lucrurile pe care le făceam. Dacă mă întreba cineva „Cine ești, cu ce te ocupi?”, evitam să răspund. Cel de-al doilea factor propulsor a fost faptul că n-am putut niciodată să calc „pe cadavre” doar pentru a câștiga bani, iar dacă aveai scrupule de acest gen în mediul acela, puteai să fii privit cu suspiciune de cei din propria tagmă. Legea era una singură: „Arde sau o să fii ars” – toată lumea „ardea” pe toată lumea, însă eu nu concepeam să-i fac asta unui tovarăș. Vorbim despre o tagmă de hoți care voiau bunul altuia, deci care nu aveau repere morale, astfel că pentru cei mai mulți nu era nicio problemă să se ardă între ei. Foarte rar vedeai un cod de onoare între doi parteneri.

În anii în care am fost infractor, m-am caracterizat ca fiind „un hoț cinstit”. Asta însemna, în mintea mea, că puteam să înșel orice *fraier* sau *centaur* (adică cetățean străin), dar eram fair-play cu tovarășii de faptă. Probabil că îmi plăcea să mă autoiluzionez și, spunându-mi acest lucru, să mă simt diferit. Nu aveam scrupule când se punea problema să-i iau banii unui fraier, dar nu concepeam să-mi înșel tovarășul. În lumea

infracțională în care trăiam, dacă nu erai rechin, „te încălțau alții”. Eu nu puteam să fac acest lucru. A fost unul dintre motivele pentru care am ales să ies de acolo.

Prietenii din copilărie, din adolescență și din tinerețe fac glume pe seama mea de fiecare dată când ne întâlnim, râzând de mine și spunându-mi că m-am făcut „cetățean”. Când ne întâlnim și glumim împreună pe tema asta, le spun că mie chiar îmi place foarte mult să fiu „cetățean”. Am avut ocazia să văd ambii versanți ai muntelui și am constatat că este mult mai bine să trăiesc în adevăr, autenticitate, moralitate, respect și încredere. Îmi este mult mai bine acum. Unora dintre prieteni le este greu să mă înțeleagă și din acest motiv nu pot dezvolta subiectul prea mult, realizând că nu pot să forțez o schimbare de percepție în cazul lor – ușa trebuie deschisă întotdeauna din interior.

Un punct de cotitură în viața mea a fost nașterea afacerii din HoReCa delivery, Wu Xing. Aveam 30 de ani și, din momentul acela, am început să lucrez intensiv cu mine însumi, la transformarea graduală a omului Sabin Cernea și a antreprenorului Sabin Cernea. A fost un purgatoriu pe alocuri, în care am devenit altă persoană și alt om de business. Cele două aspecte complementare ale unei singure realități s-au întrepătruns și s-au potențat una pe cealaltă în perioada de construcție a brandului Wu Xing. În timp, am ajuns un reper în piața gastronomică locală și un antreprenor cunoscut, iar treptat am descoperit doi oameni diferiți, cel de dinainte de Wu Xing și cel de după. Cred că a contat foarte mult în procesul meu de transformare și faptul că am activat într-o industrie provocatoare.

***

Cartea pe care o aveți în mână conține trei capitole. Primul, intitulat „Căutarea unui drum diferit printre *arzoii*”, descrie